

Els estudis de desenvolupament representen una perspectiva important i innovadora perquè permeten entendre el conjunt de causes que expliquen el procés de desenvolupament de les societats, l'evolució dels models seguits així com la transformació mateixa del concepte de desenvolupament. L'anàlisi es realitza des de la interdisciplinarietat, fet que representa no centrar-se solament en el creixement econòmic, sinó també en la distribució de la riquesa, la reducció de la pobresa, la protecció del medi ambient, el desenvolupament dels drets humans i el concepte de ciutadania global i la governança, tant des de la dimensió nacional com de la internacional.

El Programa Desenvolupament i Cooperació parteix de la noció que el desenvolupament és un procés que pretén millorar la qualitat de vida de dones i homes, i reduir les desigualtats existents entre persones, societats i països. El programa vol contribuir a aquest procés mitjançant la recerca i la formació, de les quals deriven la difusió de pensament i la consultoria.

Durant l'any 2008 les activitats del programa s'han centrat en la col·laboració amb institucions públiques i privades en diverses accions dirigides a establir les bases per a la formulació de noves estratègies de la cooperació catalana, així com per a la millora de la qualitat, de manera que sigui un instrument que contribueixi eficaçment als processos de desenvolupament, especialment a Amèrica Central. També s'ha donat continuïtat al procés de reflexió sobre l'Agenda de Barcelona per al Desenvolupament, en el context llatinoamericà, sobre el manteniment de la disciplina de les polítiques macroeconòmiques paral·lel a l'impuls de polítiques i reformes fiscals, reformes educatives, laborals, del mercat de treball i del sistema de pensions i la sanitat, a fi de crear una nova governabilitat global més incloent i una cohesió social més gran. Finalment, el 2008 s'ha iniciat una nova línia de treball sobre el desenvolupament a l'Àfrica Subsahariana, per tal d'aprofundir en l'anàlisi política, social, econòmica i des de la perspectiva de les relacions internacionals.

LÍNIES DE TREBALL

Millora de la qualitat i impacte de la cooperació catalana • Agenda de Desenvolupament Iberoamericana • Grans Temes de Desenvolupament

Amb la col·laboració de:

**Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament**

**Coordinador del Programa
Enric Royo**

INVESTIGACIONS REALITZADES

- **AVALUACIÓ DELS RESULTATS DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DE L'ACCD A EL SALVADOR.**

Veronique Andrieux, Xavier Badenes, Manuel Escamilla, Lucía Rodrigo, Enric Royo, Mònica Sánchez de Ocaña

D'acord amb el que preveu el Pla anual de cooperació al desenvolupament 2006, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament ha acordat sol·licitar a la Fundació CIDOB la realització d'una avaluació de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya a El Salvador. L'objectiu de l'avaluació és analitzar els resultats de la cooperació al desenvolupament de l'ACCD a El Salvador durant els anys 2002-2005 en els tres principals sectors per volum d'assignació de recursos: medi ambient i aigua, desenvolupament de les capacitats productives i l'ocupació i empoderament de les dones. L'avaluació també examina en quina mesura la cooperació al desenvolupament de l'ACCD a El Salvador en aquests dos àmbits ha incorporat els quatre eixos transversals de governabilitat democràtica i enfortiment del teixit social, cultura de la pau i drets humans, equitat dona-home i sostenibilitat ambiental. L'avaluació es fa a partir de l'anàlisi d'un conjunt de vuit projectes finançats per l'ACCD a El Salvador en el període esmentat. Del resultat de l'estudi s'extreuen conclusions i recomanacions sobre cadascuna de les intervencions avaluades, les principals debilitats i fortaleces de la cooperació de l'ACCD a El Salvador en els sectors de la salut i el desenvolupament de les capacitats productives i comercials en relació amb l'eficàcia i l'eficiència, l'impacte, la viabilitat i la pertinença, així com recomanacions sobre com millorar les intervencions en aquests sectors.

SEGUIMENTS SISTEMATITZATS

- **BALANÇ DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT**
- **SUBVENCIONS DE L'AEICD**

SEMINARIS I CONFERÈNCIES

- **ADI 2008: LES CLASSES MITJANES A AMÈRICA LLATINA**

El seminari, organitzat prèviament a la celebració de la XVIII Cimera Iberoamericana de San Salvador, reuneix una vintena d'experts iberoamericans amb l'objectiu d'estimular l'anàlisi sobre els principals aspectes socials, econòmics i polítics que s'han de tenir en compte per comprendre millor el fenomen emergent de les classes mitjanes a Amèrica Llatina. Alguns dels factors tractats són el perfil socioeconòmic, el comportament polític i el risc de vulnerabilitat de les classes mitjanes ja existents. El seminari també dedica un espai per reflexionar sobre el paper que la joventut d'avui pot tenir en la consolidació de les classes mitjanes llatinoamericanes. A més de traslladar les recomanacions del seminari a la Cimera Iberoamericana, els resultats del seminari es publicaran en forma de monografia, com ja s'ha fet amb els resultats dels tres seminaris anteriors, amb l'objectiu d'arribar a un públic més ampli i divulgar l'agenda de desenvolupament proposada per a Amèrica Llatina.

Participants

Narcís Serra, president, Fundació CIDOB; **Alicia Bárcena**, secretària executiva, CEPAL; **Enrique Iglesias**, secretari general Iberoamericà; **Guillermo de la Dehesa**, president, Centre for Economic Policy Research; **Javier Santiso**, director, Centre de Desenvolupament de l'OCDE; **Luis Servén**, director d'Investigació sobre macroeconomia i creixement, Grup d'Investigacions en Desenvolupament, Banc Mundial; **Martín Hopenhayn**, investigador de la Divisió de Desenvolupament Social de la

CEPAL; **Andrés Solimano**, assessor regional de la Divisió de Desenvolupament Econòmic de la CEPAL; **Bernardo Kliksberg**, assessor principal de la Direcció del PNUD per a Amèrica Llatina; **José Luis Escrivá**, director del Servei d'Estudis del BBVA; **Alberto Minujin**, professor, New School de Nova York; **Manuel Mora**, president del Consell de Direcció, Universitat Torcuato di Tella; **Ricardo Bielschowsky**, economista de l'oficina de la CEPAL a Brasília; **Juan Antonio Mielgo**, director d'Economia i Estructura Financera, Telefónica; **Murillo de Aragão**, president, Arko Advice Pesquisas; **Rolando Arellano**, president del Directori d'Arellano Marketing Investigación y Consultoría; **Roy Campos**, president, Consulta Mitofsky; **Rebeca Grynspan**, directora regional per a Amèrica Llatina i el Carib, PNUD; **Pablo Zoido**, economista del Centre de Desenvolupament de l'OCDE; **Nilson Vieira Oliveira**, investigador, Institut Fernand Braudel; **Eugenio Ravinet**, secretari general de l'Organització Iberoamericana de la Joventut.

3 i 4 d'octubre. Barcelona, Palau de Pedralbes

• LA PAU I LA PARAULA: PROCESSOS DE RECONCILIACIÓ POSTBÈL-LICA A L'ÀFRICA SUBSAHARIANA

Organitzat conjuntament amb ARDA i el CEA-ISCTE de Lisboa, el seminari reuneix una quinzena d'experts africanistes per reflexionar sobre el paper de la paraula com a magatzem de recursos per a la negociació política. A través d'estudis de cas d'arreu del continent, es tracta d'analitzar si allò que anomenem "tradició", normalment per contraposar-ho a –o diferenciar-ho de– les institucions de l'Estat, té un corpus d'estratègies i coneixements propis que el converteixen en una entitat explorable per si mateixa, i amb capacitat d'actuar en paral·lel a l'Estat. En definitiva, per apropar-nos a les complexitats dels processos de reconciliació en marxa dins les societats africanes contemporànies, tan important és conèixer de quina manera es defineixen i estableixen els conflictes polítics en l'alta política protagonitzada pels estats i la comunitat internacional, com conèixer com la majoria de la població afectada recapacita sobre la causa del conflicte i actua per a la seva possible solució.

ADI 2008: les classes mitjanes a Amèrica Llatina
Enrique Iglesias, Narcís Serra i Alicia Bárcena

Participants

Clara Carvalho, CEA-ISCTE; **Laurent Berger**, Musée du Quai Branly; **Albert Roca**, Universitat de Lleida; **Fernando Florêncio**, CEA-ISCTE; **Cherry Leonardí**, Durham University; **José María Ortuño**, Universitat de Barcelona; **Linda Beck**, University of Maine; **Vincent Foucher**, CEAN Burdeus; **Ilundi Cabral**, Save The Children Noruega; **Ferran Iniesta**, Universitat de Barcelona; **José Carlos Rodríguez**, Mundo Negro; **Antoni Castel**, Universitat Autònoma de Barcelona; **Albert Farré**, CEA-ISCTE.

27 i 28 de novembre. Barcelona, Fundació CIDOB

• APROPIACIÓ DEMOCRÀTICA I RESPONSABILITZACIÓ MÚTUA: NOUS REPTES PER A LES RELACIONS ENTRE GOVERNS SOCIS I DONANTS

Coorganitzat amb FRIDE, el seminari té l'objectiu de reunir responsables de la cooperació catalana i balear per reflexionar sobre el procés d'avaluació de la Declaració de París, analitzar les implicacions dels objectius inclosos a l'Agenda d'Accra, entre els quals destaquen la reflexió so-

bre les reformes institucionals necessàries i els instruments existents per relacionar-se amb els mecanismes de responsabilització mútua i apropiació.

Participants

Stefan Meyer, investigador sènior, FRIDE; **Felix Zimmermann**, coordinador del Fòrum Global sobre Desenvolupament, Centre de Desenvolupament de l'OCDE; **Paolo di Renzio**, investigador de l'Overseas Development Institute i de la University of Oxford; **Lucy Hayes**, coordinadora de política de la Xarxa Europea sobre Deute i Desenvolupament EURODAD.

18 de juny. Barcelona, Fundació CIDOB

• VEUS AFRICANES EN EL MÓN DEL DESENVOLUPAMENT

El curs organitzat pel CUIMPB analitza el context africà davant els actuals models d'iniciativa local i els conceptes associats com ara l'empoderament, el codesenvolupament, el capital social i les estratègies participatives. A l'Àfrica, els fracassos dels models de desenvolupament economicistes

La pau i la paraula: processos de reconciliació postbèl·lica a l'Àfrica Subsahariana

i la tornada als macroindicadors han reforçat aquesta tendència. Les veus africanes en aquest camp són d'una pluralitat sorprenent, i el curs pretén oferir un panorama dels nous discursos més o menys explícits, com una introducció imprescindible per revisar les aproximacions en el futur econòmic i polític del continent.

Direcció

Albert Roca, Universitat de Lleida.

Coordinació

Enric Royo, Fundació CIDOB.

Participants

Carlos Oya, SOAS, University of London; **Artur Colom**, Universitat Autònoma de Barcelona; **Manassé Esoavelomandroso**, Universitat d'Antananarivo; **Soledad Vieitez**, Universidad de Granada; **Abdou Salam Fall**, Universitat Cheikh Anta Diop; **Antoni Castel**, Universitat Autònoma de Barcelona; **Albert Farré**, CEA-ISCTE; **Babacar Fall**, Universitat Cheikh Anta Diop; **Albert Roca**, Universitat de Lleida; **Antonio Santamaría**, Universidad Complutense de Madrid.

7 i 8 de juliol. Barcelona, Fundació CIDOB

ASSESSORAMENT I CONSULTORIA

• **VALORACIÓ DELS AVANTPROJECTES DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL AL DESENVOLUPAMENT PRESENTATS EN L'ESPAI DE CONCERTACIÓ DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA AMB LES ONGD 2008-2009.**

A sol·licitud de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament es realitza la valoració tècnica dels vint-i-set projectes de les ONGD presentats a la convocatòria biennal d'aquesta administració pública, d'acord amb els criteris de selecció que s'inclouen a les bases de la convocatòria.

• **REVISIÓ DE LES BASES DE LES CONVOCATÒRIES DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT I SENSIBILITZACIÓ I EDUCACIÓ PER LA SOLIDARITAT DE L'AJUNTAMENT DE SABADELL.**

A sol·licitud de la regidoria de Cooperació i Solidaritat s'estudia la revisió de les bases de les convocatòries de projectes a fi d'adequar-les al nou Pla Director i enfortir el procés de planificació i estratègia de la política municipal de cooperació.

PARTICIPACIÓ EN CONFERÈNCIES I SEMINARIS

• **PROMOTING INNOVATIVE PROGRAMS FROM THE DEVELOPING WORLD: TOWARDS REALIZING THE HEALTH MDGS IN AFRICA AND ASIA**

A la Novena Conferència Mundial del Global Development Network (GDN) "Security for Development: Confronting Threats to Survival and Safety"

27 de gener-3 de febrer. Brisbane (Austràlia)

• **LA RESPONSABILITAT COMPARTIDA DAVANT ELS REPTES DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE**

Al Seminari Desenvolupament Sostenible i Canvi Climàtic en un Món Global, organitzat pel Consell Assessor de Desenvolupament Sostenible de la Generalitat de Catalunya

3 de març. Barcelona

POLÍTIQUES PÚBLIQUES DE DESENVOLUPAMENT

Al Primer Congrés Internacional de Codesenvolupament, organitzat pel Centre de Cooperació pel Desenvolupament Rural de la Universitat de Lleida

16-19 d'abril. Lleida

ALTRES ACTIVITATS

- **PRESENTACIÓ DEL LLIBRE *HACIA UN NUEVO PACTO SOCIAL: POLÍTICAS ECONÓMICAS PARA UN DESARROLLO INTEGRAL EN AMÉRICA LATINA***

Coeditat per la CEPAL i la Fundació CIDOB. Recull les ponències del seminari organitzat a Barcelona l'octubre de 2006, que va reunir economistes i altres acadèmics de reconegut prestigi per reflexionar i debatre sobre la conjuntura i les polítiques més adequades per aconseguir un desenvolupament econòmic sostingut i equitatiu a la regió. El llibre tracta sobre diferents components de les polítiques econòmiques, com ara la reforma fiscal, la despesa pública o la protecció social, que constitueixen elements bàsics per a l'establiment d'un pacte social que asseguri l'estabilitat política i el desenvolupament econòmic d'Amèrica Llatina.

Participants

José Luis Machinea i **Narcís Serra**, coeditors del llibre, **Enrique Iglesias**, secretari general iberoamericà, i **David Vegara**, secretari d'Estat d'Economia.

CONVENIS SIGNATS

- **Contracte entre la Comissió Econòmica per a Amèrica Llatina i el Carib de les Nacions Unides i la Fundació CIDOB.** Té com a objecte la col·laboració entre ambdues institucions per a la coedició dels llibres resultants dels seminaris anuals de l'Agenda de Desenvolupament Iberoamericana. Validesa fins al febrer de 2012.
- **Conveni entre el Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació i la Fundació CIDOB.** 10 de desembre de 2007. Té com a objecte la col·laboració en la creació d'un servei d'informació sobre cooperació i desenvolupament en castellà. Validesa fins al 30 de novembre de 2008